

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ОБРАЗАЦ - 11
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

Тема: **Ђорђе Стратимировић у Револуцији и рату 1848-1849**

Кандидат: **Мр Жарко Димић**

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовео комисију : Наставно научно веће, Филозофски факултет у Новом Саду, 12.02.2016.</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: доц. др Горан Васин, Историја модерног доба, 25.03.2013, Филозофски факултет Нови Сад (ментор) проф. др Дејан Микавица, редовни професор, Историја модерног доба, 29.05.2014, Филозофски факултет Нови Сад проф. др Владан Гавриловић, редовни професор, Историја модерног доба, 29.05.2014, Филозофски факултет Нови Сад др Радомир Ј Поповић, виши научни сарадник, Историја модерног доба, 28. октобар 2015, Историјски институт, Београд доц. др Ненад Нинковић, доцент, Историја модерног доба, 21.01.2016, Филозофски факултет, Нови Сад</p>
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<p>1. Име, име једног родитеља, презиме: Димић, Никола, Жарко</p> <p>2. Датум рођења, општина, република: 10.03.1962. Инђија, Србија</p> <p>3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: 10.12.2013, Турско освајање Срема 1521-1526</p> <p>4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: Историја модерног доба</p>
III НАСЛОВ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:
<i>Ђорђе Стратимировић у Револуцији и рату 1848-1849</i>
IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:
Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана и сл.
Докторска дисертација кандидата мр Жарка Димића, Ђорђе Стратимировић у Револуцији и рату 1848-1849, садржи 2 велика поглавља, 15 мањих потпоглавља, 352 стране текста, фуснота укупно 994. Садржај дисертације је хронолошко-тематски и гласи: Увод- Ђорђе Стратимировић- порекло, школовање, рад до 1848 (4-16) Између Револуције и Српског народног покрета Почетак Револуције у Европи (16-26) У знаку националног препорода, српско-мађарски основи пре и на почетку револуционарних дешавања (26-55) Мајска скупштина (55-78)

- Стварање народне власти и учешће Ђорђа Стратимировића- Главни одбор (78-96)
- Формирање српске народне војске и припреме за оружани сукоб са Мађарима (96-121)
- Борбе код Сремских Карловаца (121-137)
- Учешће Ђорђа Стратимировића у српско-мађарским борбама до октобра 1848 (137-163)
- Тачка кључања- однос патријарха Рајачића и Ђорђа Стратимировића (163-222)
- Ђорђе Стратимировић-војник, предводител, вожд
- Учешће у биткама после октобра 1848 (222-252)
- Србијански пречани и пречански Србијанци- Стеван Книћанин и Ђорђе Стратимировић (252-264)
- Однос Ђорђа Стратимировића са водећим личностима србијанске политике (264-287)
- Односи Ђорђа Стратимировића са баном Јосипом Јелачићем-српска политика и питање хрватског државног и историјског права (287-303)
- Двор и Српски народни покрет- изневерена надања (303-319)
- Крај или пораз Српског народног покрета (319-328)
- Закључак- Лик Ђорђа Стратимировића и његов значај и улога у Српском покрету (328-342)
- Извори и литература

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Између Револуције и Српског народног покрета

Кандидат прегледно, темељно, минуциозно анализира сва дешавања везана за почетак Револуције, затим српско-мађарске односе, националне проблеме, потом покушаје политичког дијалога и потом врхунац српских захтевања на Мајској скупштини, што ће бити увод у отворени сукоб и рат Срба и Мађара. Кандидат мр Жарко Димић наводи да је Година 1848. донела је буру Револуција широм Европе, Хабзбуршку монархију на ивицу пропасти, а Србе у рат са Мађарима и борбу за национални опстанак. Пад канцелара Метерниха 13. марта 1848, односно проглашење Статутних слобода у Аустрији, био је сигнал и подстицај за пештанску омладину да 15. марта формулише мађарски национални програм у 12 тачака, са захтевима поштовања грађанске слободе и равноправности. Прва мађарска одговорна влада је формирана 17. марта на челу са Лајошем Баћањијем као председником и Лајошем Кошутом као министром финансија. Неколико дана касније и Срби у Будимпешти изнели су свој национални програм у 17 тачака. Истакнуто је да Срби признају мађарску народност, али и да желе признање свог народа и слободну употребу језика. Захтевала се слобода вероисповести, самостално уређење цркве, употреба црквеног језика, управа над школама, увођење световних лица у конзисторије, укључивање Срба у највише органе судства и државне управе и др. Ове преломне догађаје кандидат мр Жарко Димић анализира акрибично и са мноштвом примера илустрованих из мемоарских дела и архивских докумената. У сваком погледу демократска и либерална начела која су покренула Србе и Мађаре чине идејни део окосноце свих дешавања која су симболисала Револуцију и око ових начела ће се базирати делатности двојице најистакнутијих представника оба народа: Лајоша Кошута и Ђорђа Стратимировића. Упоредо са догађајима везаним за изношење српских захтева, Угарски сабор у Пожуну, врло брзо доноси (до 11. априла), 31 закон (тзв. *Априлски закони*), који је требао да у потпуности измени политичко уређење Угарске. Најзначајнији догађај са почетка Револуције у српско-мађарским односима 1848. свакако је знаменити сусрет представника две делегације у Пожуну, о чему Димић пише посебно опширно и сликовито. Српску делегацију су предводили Ђорђе Стратимировић и Александар Костић. Стратимировић је нешто раније 21 марта, пред новосадским Србима изговорио реченицу у духу револуционарних осећања која су владала од Метерниховог пада: Слобода је најсветија ствар за коју се морамо борити. До разговора је дошло 9. априла. Стратимировић је захтевао да се Србима гарантују привилегијална права, што је

довело до сукоба са Кошутом. Приликом размене аргумената, Кошут је инсистирао да признаје само један политички народ, а Стратимировић је нагласио да у колико Срби не добију признање, они га могу потражити на другом месту. Овакав став Ђорђа Стратимировића оцењен је као велеиздајнички, односно Кошут је изјавио да ће се спор Срба и Мађара решити мачем. Стратимировићева одлучност да се супротстави Кошуту била је преломна тачка његове каријере. Од тог момента он постаје личност о којој ће код Срба у Монархији говорити све до распада Монархије 1918. Овај догађај је уједно и важна тачка од које се почиње сагледавати и анализирати Стратимировић, на чему ће посебно инсистирати кандидат и око ове важне тезе направити окосницу истраживања и саме докторске дисертације. Кандидат није олако без провере историјских извора пришао овом важном догађају, напротив он сучељава дешавања на основу анализе докумената, штампе и мемоара. Стратимировићево племићко порекло и његова беспрекорна војничка каријера на Академији, само су увод у вртоглави успон овог тада поручника, што је и полазна тачка Димићевих истраживања. С обзиром да је врло брзо постало јасно да ће Мађари тешко испоштовати српске захтеве, атмосфера међу Србима постаје узаврела. Александар Костић је на скупу у Новом Саду 19. априла испричао познате догађаје око разговора са Кошутом у Пожуну и улогу Ђорђа Стратимировића о коме се све више причало у Новом Саду. Огорчење је било велико, посебно изјавама Лајоша Кошута о постојању само једног мађарског политичког народа. У дворишту Саборне цркве у Новом Саду спаљене су матрикуле вођене на мађарском језику. Јован Хацић је мислио да се не сме олако одбацити веза са Мађарима, сматрајући да је боље ићи легалним путем. Хацић је овај став имао сагледавајући чињеницу да је Угарска влада како би умирила Србе 26. априла 1848, дозволила сазивање Сабора али на црквеном нивоу, за дан 15. мај, за комесара је био одређен Петар Чарнојевић, што је тачка посебне анализе мр Димића. Већ првог дана рада Скупштина је извикала Рајачића за патријарха као и Стевана Шупљикца за војводу. Остали закључци донети су другог и трећег дана: да је српски народ слободан и независан под царским домом аустријским и круном угарском, да се проглашава Српска војводина и да је сачињавају Барања, Срем са границом, Бачка са бечејским дистриктом и шајкашким батаљоном и Банат са границом и кикиндским дистриктом. Српска Војводина ступа у савез са Троједном краљевином. Формиран је Народни одбор, као извршни орган скупштине. Планиран је одлазак на Свесловенски конгрес у Праг. Од дана завршетка рада Скупштине ситуација је била крајње напета. Одлука владе у пешти је послата генералу Храбовском у Петроварадин да се војска стави у приправност. Српска депутација са патријархом Рајачићем, отишла је у Инзбрук, да цару преда захтеве и закључке Мајске скупштине. Значај мајских дешавања у Сремским Карловцима, пресудан је за пречанску историју 19 века. Због тога кандидат анализира документа и изворе, врло пажљиво, детаљно и акрибично, дајући на крају и своју личну импресију Мајске скупштине и свих догађаја који су довели до сукоба са мађарским властима. Ратни сукоби су почели 12. јуна 1848. када је генерал Јанош Храбовски кренуо из Петроварадина у Сремске Карловце да расформира Одбор. Битка се одиграла између Петроварадина и Сремских Карловаца. Храбовски је заустављен, а у борбама се истакао својим способностима Ђорђе Стратимировић. Његово име постаје синоним за отпор мађарској војсци и њеним покушајима да униште Српску Војвოდину. У погледу теме битка код Сремских Карловаца друга је важна тачка за анализу Стратимировићеве војне акције током 1848. За то време цар Фердинанд V је примио у Инзбруку делегацију Срба, коју је предводио патријарх Рајачић. У присуству представника мађарске владе принца Естерхазија, нису прихваћене одлуке Мајске скупштине, тако да Срби нису признати као народ него су и даље остали на нивоу вероисповести, у потпуној зависности од владе у Будимпешти. Крајем маја Главни одбор је сву власт узео у своје руке. На челу Одбора се налазио Стратимировић. О овим дешавањима кандидат пише јасно и коцизно анализирајући и штампу, став политичког мњења и мемоарску литературу. У складу са

националним и револуционарним идејама он покреће активност рушења старих-феудалних институција и формирања нових српских демократских-народних органа власти. Он је тежио да задобије и сељаштво и грађанство, а посебно граничаре који би чинили окосници његове војске. Стратимировићева далековидост у овом случају била је једна од кључних тачака у одбрани Војводине, констатуује Димић. Током јуна и јула ратни сукоб је био све јачи. У току поменутих месеци читав погром се одиграо над Србима у Мољу и Кањижи, као и неким мањим местима. Ситуацију је додатно отежао и сукоб патријарха Рајачића и Стратимировића, око превласти у руковођењу над Српским покретом, а који се почео испољавати у току јула. Сукоб на релацији Стратимировић-Рајачић био је рак рана Српског народног покрета. Амбициозни и способни војник није хтео да устукне пред конзервативним патријархом. Њихов сукоб као окосница свих дешавања везаних за организацију СНП, трећа је важна тачка при дефинисању теме истраживања. Кандидат непристрасно, *sine ira et studio*, потпуно јасно анализира на рхивској грађи сукоб Рајачића са Стратимировићем. Поглавље докторске дисертације посвећено овом проблему, посебно је важно и упечатљиво. У даљим операцијама, које се налазе у фокусу пажње кандидата, Кошут је на отварању Сабора 11. јула напоменуо да не признаје одлуку о стварању Српске Војводине, односно да ће је уништити када сакупи довољно војске. За то време су из Кнежевине Србије долазили добровољци, које ће под своју контролу ставити од 5. августа војвода Стеван Книћанин. Главне борбе вођене су широм Бачке, код Сентомаша, Турије, Аде и Мола. Сентомаш је у току јула и августа био под великим притиском и нападима од стране Мађара. На неки начин отпор који у току више напада показали Срби постао је и симбол борбе за Српску Војводину, па се тако и јавља назив *Сентомаш-Србобран*. Нарочито је значајна и велика битка била 18-19. августа 1848. када су Срби предвођени Стратимировићем, Петром Бигом, Теодором Боснићем односном Захаријем Јовановићем Чичом, код Турије одбили више напада укупно 35 000 мађарских војника. Управо преко веза Книћанина са Стратимировићем пратимо сладећи важан аспект српске политике током рата и револуције- однос са Кнежевином Србијом. Промене на бојном пољу, а убрзо затим и на политичком плану, доноси почетак рата између Аустрије и Мађарске који је отпочео 3. октобра 1848. Царски комесар са свим војним и грађанским овлашћењима постао је бан Јелачић. У вези са тим почео је и да расте утицај патријарха Рајачића на збивања у српском покрету. После победа Радечког у Италији, те слома устанка у Чешкој, Двор је решио да се мора повести борба и против Мађара. Бан Јелачић је свој поход на Угарску почео 11. септембра 1848.. Јелачић је поражен 7. октобра код Озоре. Дан раније у Бечу је избила нова револуција. Мађари су заустављени 30. октобра у бици код Швехата. Завршавајући на тај начин прво поглавље дисертације, кандидат на основу анализираних грађе из српских и мађарских архива јасно и концизно заокружује први део српско-мађарских револуционарних и ратних дешавања четрдесетосме.

Ђорђе Стратимировић-војник, предводител, вожд

Друго поглавље кандидат посвечује мноштву догашаја политичке, војне и црквене историје пречанских Срба, али и много шире односе са Кнежевином Србијом и Троједном краљевином, који ће бити од далекосежног значаја. Све значајнији постао је и аустријски конзул у Београду Фердинанд Мајерхофер, чији утицај на Рајачића је био доста велик. Анимозитет патријарха према Стратимировићу (који је захваљујући победама над Мађарима називан *вождом*), давао је Мајерхоферу широко поље за деловање и велики утицај. Одређени број старијих официра који су годинама служили у царској војсци у Војној граници, није се одобравањем гледао на Стратимировићеве ратне заслуге. У току октобра и новембра борбе су вођене широм Бачке и Баната, али без одсудне победе једне од страна. Царски Манифест од 15. децембра 1848. је дао Србима нову наду у победу. Цар је потврдио избор војводе и патријарха, али је питање територије и признавања Српске војводине остављено у другом плану. Не дуго затим 27.

децембра умире војвода Стеван Шупљикац, што доводи до нових подела и сукоба унутар самог покрета, односно између Рајачића и Стратимировића, који није скривао да сматра да треба да преузме вођство над војском и покретом, о чему посебно јасно пише кандидат мр Димић. Средишњи део биграфије Стратимировића током рата и револуције 1848-1849, управо је везан за назначене догађаје и сукоб са Рахачићем и Мајерхофером и био је увод и његову смену, а чини и централни део писања и истраживања. Током јануара 1849. српско-аустријске снаге заузимају Белу Цркву, Стари Бечеј, Врбас и Кулу. Положај српских снага међутим, ослабио је од када су добровољци из Кнежевине Србије под притиском Аустрије и Турске морали да напусте Српску Војводину. Главни одбор такође губи утицај. Српска војска постала је корпус аустријске армије, командујући језик постао је немачки, ћирилица више није била у употреби, а све наредбе стизале су из аустријског генералштаба. Разочарење је уследило 4. марта 1849. када је Октроисаним Статутом предвиђено да се Војводина прикључи Хрватској, Угарској или Ердељу. Изневерене су наде патријарха Рајачића да Српска Војводина постане круновина. Следећи ударац Бечки двор је задао Србима 2. априла 1849. када је цела Угарска подељена на седам округа, а седми је обухватао Српску Војводину са Мајерхофером на челу, коме је придодат Рајачић као царски комесар. Уређење успостављено тзв. Мартовским уставом из 1849. Наредни период био је изузетно тежак за Србе у Српској Војводини. У току марта, априла и маја ређали су се војни порази један за другим. Мађарска војска под командом генерала Перцела освајала је Банат и Бачку корак по корак. Ђорђе Стратимировић се поново враћа на чело војске, али релативно касно јер се пораз више није могао избећи. Јасно се видело да је његова претходна смена и уздизање конзервативног Рајачића била грешка. Стратимировићев углед код војника остао је ипак неокрњен и у потпуности сачуван. О овом кандидат пише искључиво на прворазредној архивској грађи и новинским текствима пречанске и београдске штампе. Кандидат пише и о политичким ломовима мађарских елита. Све јачи утицај код Мађара добија радикална струја коју су водили гроф Текели, генерал Мор Перцел, Ласло Мадарас, а чија идеја се односила на успостављање републике и збацивање Хабзбурга. Врхунац се догодио 14. априла 1849. када је извршена детронизација Хабзбурга и када је Мађарска прогласила независност, на челу са Лајошем Кошутом као регентом. Поређење Лајоша Кошута и Ђорђа Стратимировића такође је неизбежно. Ова две амбициозне личности симболишу суштински Револуцију и борбу за промену старог система. Њихове упоредне политичке биографије такође чине важан део истраживања и писања. У јулу 1849. Рајачић је смењен са места царског комесара и сва власт прелази у руке бану Јелачићу. Рат Аустрије са Мађарима окончала је војна помоћ Русије и предаја Мађара код Вилагоша августа 1849. Царским патентом 18. новембра 1849. проглашена је територија која се називала *Војводство Србија и Тамишки Банат*. Поменута област имала је статус круновине. Титулу српског војводе за себе је задржао цар лично. Средиште ове територије било је у Темишвару. Војна граница није ушла у састав Војводства Србије, док је Срем подељен на тај начин што су илочки и румски срез припали Војводству, а остатак Троједној краљевини. Територије које у већој мери насељене Србима (Срем и Бачка) биле су заокружене у округ који се називао Војводство Србија. Ова територија је у потпуности била потчињена министарствима у Бечу. Двор и влада желели су на неки начин да додатно казне Мађаре због догађаја везаних за револуцију 1848-49. Са друге стране Срби су формално награђени за своју верност коју су исказали према Двору и царевини у критичним моментима током Револуције. Ђорђе Стратимировић, прослављен и уважаван, наставља своју службу у аустријској војсци. Први је српски војник/ политичар који је написао студију о Источном питању 1856. Његови извештаји из Босне и Херцеговине и Црне Горе 1852-1860, допринели су успону његове каријере и успињању ка чину генерала. Касније се активно укључио и у бављење политиком где је на политичкој сцени Срба у Монархији имао важну улогу, нарочито у периоду 1860-1875.

Истичемо да је Стратимировић посебно са аспекта политичких идеја које је ватрено заступао, често занемарен услед наглашавања његових војничких способности. Дефинисање његове политичке идеологије која ће се посебно рефлектовати на догађаје после 1848-1849, и утицати на читаву српску политичку елиту, тачка је на коју до сада није на прави начин изучавана. Тако се поређењем политичке идеологије Стратимировића са српским конзервативцима или касније Милетићем добија целовита слика српског друштва у Хабзбуршкој монархији у 19 веку, што је и кључни проблем и спириутс мовенс истраживања ове најважније теме Револуције и рата 1848-1849.

VI Списак научних и стручних радова који су објављени или прихваћени за објављивање на основу резултата истраживања у оквиру рада на докторској дисертацији

Карловачки добровољци у српској војсци 1914 – 1918. године. У: Годишњак Музеја Града Новог Сада. ISSN 1452-547x-1 (2005), 91 – 100.

Посета аустријског цара Фрање Јосифа Карловцима 1852. године. У: Зборник Матице српске за историју. ISSN 352-5716.-74 (2006), 117 – 124.

Велики датуми слободе 1918. године. У: Годишњак Музеја Града Новог Сада. ISSN 1452-547x-2 (2006), 319 – 323.

Замфировићи (знаменита карловачка породица). У: Кровови – часопис за науку, културу и уметност. ISSN 0535-6351.-67-70 (2007), 120 – 124;

Два (пут)описа Сремских Карловаца. У: Рад Музеја Војводине. ISSN 1450-6696.-50 (2008), 187-195.

Приредио и предговор / Жарко Димић. У: Историја Србије од почетка 1813 до конца 1815. године, Треће допуњено и измењено издање, Сима Милутиновић – Сарајлија – Друштво за науку и стваралаштво „Логос“ Бачка Паланка (2008). ISBN 978-86-84647-39-1. Реч приређивача XI – XXXIX; Кратка хронологија живота и рада Симе Милутиновића Сарајлије; 471-507.

Један пример односа градских власти према коцкарским играма у карловачком комунитету крајем XVIII века. У: Зборник матице српске за историју. ISSN 352-5716.-79-80 (2009), 123-128;

Попис инвентара карловачке болнице из 1836. године. У: Зборник Матице српске за историју. ISSN 352-5716.-79-80 (2009), 129-142;

Покушај реконструкције „Тефтера“ карловачке породице Лукић – Хаџић из XVIII – XIX века. У: Рад Музеја Војводине ISSN 1450-6696.- 51 (2009), 249 – 260;

Један опис Карловаца из 1859. године. У: Годишњак Завичајног друштва „Стара Бешка“ ISSN 2217-4664 (2009), 39-42;

Попис царско – краљевског слободног војног комунитета Карловаца из 1840. године. Зборник Матице српске за историју. У: ISSN 0352-5716.- 81 (2010), 89 – 97;

Где и код кога су били смештени посланици на Благовештенском сабору 1861. године у Сремским Карловцима. У: Зборник Матице српске за историју. ISSN 0352-5716.- 83 (2011), 135-148;

Предговор / Жарко Димић, проф. др Љиљана Јеремић. У: Описаније живота патријарха Јосифа Рајачића : (аутобиографија), Мало историјско друштво Нови Сад, КЦ „Карловачка уметничка радионица“ Сремски Карловци, Чигота штампа, (2011), О животу патријарха Јосифа Рајачића; 7 – 15; Биографска хронологија. 169 – 178. ISBN 978-86-7558-868-9

Приредио / Жарко Димић. У: Описаније Новог Сада и околине (1837 – 1838), аутора Фридриха Баудрија. Мало историјско друштво – Нови Сад. (2012) Предео са немачког Ђорђе Бошковић. Приредио и предговор написао Жарко Димић. Дневник – Путопис Фридриха Баудрија. 5 – 10.

Старе карловачке породице – о породици Павла Лазића (шеф прве Паробродске станице у Сремским Карловцима). У: Карловачки лист. ISSN 1452-7685-82 (2013), 11 – 14;

Старе карловачке породице – о породици Маринковић. У: Карловачки лист ISSN 1452-7685-82 (2013), 11 – 14;
 Прилог прошлости винарства у Сремским Карловцима. 1. У Карловачки лист ISSN 1452-7685-83 (2013), 11 – 14;
 Прилог прошлости винарства у Сремским Карловцима. 2. У Карловачки лист ISSN 1452-7685-84 (2013), 11 – 14;
 Приредио / Жарко Димић. У: Успомене Ђорђа Стратимировића (сећања) Мало историјско друштво Нови Сад.

МОНОГРАФИЈЕ

Велики бечки рат и Карловачки мир 1683 – 1699. Београд, Verzal press.1999. – 356 ISBN 86-7388-127-7.
 Овде живе Срби – страни путници и путописци о Карловцима од средине XV до почетка XX века. Нови Сад, ЛДИ (2001) – 352. ISBN 86-7026-150-2.
 Сремски Карловци (треће допуњено и проширено издање). Сремски Карловци. Карловачки круг (2003). 171. ISBN 86-904559-0-6.
 Топонимија Сремских Карловаца. Нови Сад. Музеј Града Новог Сада – Градски завод за заштиту споменика културе Новог Сада – КЦ „Карловачка уметничка радионица“, Сремски Карловци (2006) 126. ISBN 86-7851-060-9.
 Карловачка цртачка школа 1809 – 1866 – Прва српска цртачка школа. У: КЦ „Карловачка уметничка радионица“ Сремски Карловци – Музеј Града Новог Сада. (2006) 220. ISBN 86-7851-061-7.
 Сремски Карловци – од насеља до града (1308 – 2008) КЦ „Карловачка уметничка радионица“ – Мало историјско друштво Нови Сад. (2008) 118. Поговор / Драго Његован – Белешка о аутору: 109 – 112.
 Прва српска читаоница у Сремским Карловцима 1868 – 2008. Градска библиотека Новог Сада (2009) 148. ISBN 978-86-82275-51-0. Предговор / Драган Којић I – VII. Белешка о аутору – 139.
 Руско – српске везе од IX до средине XVIII века (Двојезично издање и на српском и на руском језику. Превод на руски Драга Вигњевић). Логос – Бачка Паланка, Мало историјско друштво Нови Сад. (2010). 164. ISBN 978-86-86647-68-1
 Средњовековни Срем – Турско освајање Срема у XVI веку. Мало историјско друштво Нови Сад (2012) 154. ISBN 978-86-87513-12-9.
 Војводина под турском влашћу (од 1521 до 1718. године са Ђорђем Бошковићем, ИП „Каирос“ Сремски Карловци. (2013), 165. ISBN 978-86-7128-243-2 (2013).
 Ђорђе Стратимировић, Успомене, Нови Сад 2013 (приређивач и аутор Предговора)

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА
<p>Архивска истраживања, употпуњена и уоквирена коришћеним објављеним изворима, литературом стране провенијенције, сасвим дају нову и енергичну слику приказа делатности Ђорђа Стратимировића током Револуције и рата 1848-1849. Кандидат је анализом оригиналне архивске грађе, архива САНУ у Београду и Сремским Карловцима, Државног Архива Мађарске у Будимпешти и Архива будимске епархије у Сент Андреји показао и доказао да је потреба за детаљним и помним истраживањем Стратимировића у ревоуционарним дешавањима оправдана и потребна. Иако се о Стратимировићу писало, анализа његове преписке и оригиналних аката Главног одбора, баца нову светлост на Стратимировића, његов однос према Рајачићу, Книћанину, Гарашанину, или бану Јелачићу. Стога сматрамо да је допринос дисертације управо темељен на оригиналним изворима који показују изузетну личност, која је у Револуцији и рату, чинила према једином могућим околностима, вредно и пожртвовано. чиме су разбијени неки од стереотипа формираних о Стратимировићу, током периода послератне историографије.</p>
VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА
<p>Кандидат је детаљно, минуциозно, акрибично, прегледно дао резултат свог истраживања у складу са најсавременијим постулатима историјске науке. Методолшки утемељена беспрекорно, хронолошки и проблемски, дисертација даје потпуно нов поглед на дешавања из Револуције и рата 1848-1849, што по суштини представља значајан научни искорак, будући да се о овим догађајима већ раније писало. Метода анализе, комбинована са постулатима синтетичког поимања и презентовања револуционарних четрдесетосмашких збивања, даје пуно оправдање избора теме и високо вреднује текст дисертације у складу са методама и старе догађајне и новије структуралистичке историографије</p>
IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:
<p>НАПОМЕНА: Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање.</p>
<p>1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме : Дисертација је написана у потпуности у складу са образложењем теме. Кандидат мр Жарко Димић одговорио је на све стандарде које представља докторска дисертација.</p>
<p>2. Да ли дисертација садржи све битне елементе: Дисертација у потпуности садржи све елементе, које прописује историјска наука. Оригиналноост, критички апарат, потпуно нову и до сада неистражену архивску грађу, анализу до сада објављених историјских извора, тумачење литературе, и оригиналне ставове кандодата засноване на наведеним елементима</p>
<p>3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци: Оригиналан допринос дисертације огледа се најпре у потпуној анализи до сада необјављене архивске грађе, посебно из архива у Београду, Сремским Карловцима и Будимпешти. Кандидат мр Жарко Димић је анализирао више стотина докумената, писама, преписке, државних аката, судских списа и деловодних проткола, и преточио у синтетичко-аналитички текст, што представља пун научни допринос српској историографији.</p>
<p>4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања</p>
<p>Дисертација нема научних недостатака</p>
X ПРЕДЛОГ:
<p>На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:</p>
<p>- да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана</p>

- да се докторска дисертација враћа кандидату на дораду (да се допуни, односно измени) или
- да се докторска дисертација одбија

Нови Сад, 25.02.2016.

ПОТПИСИ
ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Доц. др Горан Васин (ментор)

Проф. др Дејан Микавица

Проф. др Владан Гавриловић

Др Радомир Ј Поповић

Доц. др Ненад Нинковић

-